

**OFISI YA RAISI, TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA
HALMASHAURI YA WILAYA HANDENI.
SHULE YA SEKONDARI KWALUGURU
MWONGOZO WA USAHISHAJI WA SOMO LA KISWAHLI KIDATO CHA NNE.
ROBO MUHULA MACHI -2021**

1. Alama 1@1=10

i	ii	iii	iv	v	vi	vii	viii	ix	x
C	D	A	B	C	E	D	C	D	B

2. Alama 1@1=05

i	ii	iii	iv	v
G	J	I	E	F

3. Alama 2@1=08

- a) Dua la kuku halimpati mwewe
- b) Mtembezi
- c) Umoja ni nguvu utengano ni udhaifu
- d) Mgagaa na upwa hali wali mkavu

4. Alama 1@1=04

- a) Kitenzi kikuu (T)
- b) Kitenzi kishirikishi na sharimisho
- c) Kitenzi kikuu na sharimisho
- d) Kitenzi kikuu na chagizo

5. Alama 1@1=04

- a) Neno kuwa na maana zaidi ya moja. Mfano kanga
- b) Utumizi wa maneno yenye picha. Mfano ua
- c) Kutozingatia taratibu za kiuandishi
- d) Kutozingatia mazingira au muktadha

6. Alama 1@1=04

- a) Misimu huzuka na kutoweka
- b) Misimu ni lugha isiyo sanifu
- c) Misimu ni lugha ya mafumbo
- d) Misimu ina chumvi nyingi

7. Riwaya ya takadini

- Unyanyapaa wa watu wenye ulemavu wa ngozi
- Usaliti kwa wanandoa

Riwaya ya mama ntilie

- Vitendo vya wii na ujambazi
- Kuenea kwa watoto wa mitaani (chokoraa)
(Alama utangulizi 01, kiini 2@1, hitimisho 01 =10)

8. Alama 10

- a) Umaskini, maisha magumu ya Rashidi (02)
 - b) Ukuli (01)
 - c) Umaskini uliokithiri (01)
 - d) Vijana wapambanekatika kazi (01)
 - e) (i) kazi ya kubeba mizigo (01)
(ii) urembeo wanaovaa wanawake (01)
(iii) kuweka kitu dhamana (01)
9. Mtahiniwa atunge shairi lakimapokeo kwa kuzingatia kanuni za utunzi wa mashairi ya kimapokeo kama vile; kichwa cha shairi, vina, mizani, muwala na n.k
10. Mwanafunzi aonyeshe wazi maovu yanayofichuliwa na waandishi wa riwaya

Takadini

- Unyanyapaa wa walemavu
- Usaliti katika ndoa
- Vitimbi vya ukewenza

Mama ntilie

- Ukosefu wa elimu
 - Wizi na ujambazi
 - Hasara ya ulevi
11. Mwanafunzi aonyeshe maadui sita (06) waliotajwa katika tamthilia na jinsi waandishi walivyopambana na hao maadui.

Ngoswe penzi kitovu cha uzembe

- Uzembe katika kazi
- Ushirikina/ Imani za kishirikina
- Ulevi uliokithiri

Kilio chetu

- Mimba za utotoni
- Ukosefu wa elimu ya kijinsia
- Ugonjwa wa ukimwi (Alama 15)

12. Mwanafunzi aweze kuonyesha vipengele vya lugha vilivyotumiwa na washairi katika diwani zao.

Malenga wapya

- Matumizi ya taswira, mfano ua, njiwa, punda na n.k
- Methali mfano aisifie mnvua karoa mwilini mwake
- Sisumbukie kichaa, uk23, ubeti wa 12
- Misemo mfano, ‘siharakie maisha’ shairi ya 7 ubeti wa 1
- Tashibiha mfano, ‘maisha ni kama njia’ shairi la 24 ubeti wa 2

wasakatonge

- Tashihisi mfano, ‘inaumwa Africa’ shairi la tiba isiyotibu
- Sitiari mfano, ‘uchoyo ni sumu’ shairi la pendo tamu
- Tashibiha mfano, ‘lanuka kama ngonda’ shairi la kansa. (Alama 15)

.....MWISHO.....